

[Udenrigsministeren.]

tanter for andre interesserede Ministerier, for Organisationerne inden for Landbrug, Handel og Industri og endvidere sagkyndige, der var udpeget efter Forhandling med vedkommende Erhvervsorganisationer. Landbrugsministeren og jeg deltog i de indledende Forhandlinger i Moskva.

Forhandlingerne førte til, at der den 8. Juli i Moskva blev afsluttet en Overenskomst om gensidige Vareleveringer. Samtidig blev der undertegnet en Protokol om Regulering af uafsluttede Mellemværender, der var opstaaet i Medfør af den dansk-sovjetrussiske Vareudvekslings- og Betalingsoverenskomst af 18. September 1940 og den dertil knyttede Tillægsprotokol af 21. Maj 1941.

De nye Aftalers danske Tekst er bekendtgjort ved Udenrigsministeriets Bekendtgørelse af 23. Oktober i Aar, hvoraf Eksemplarer er omdelt.

Om denne Vareudvekslingsoverenskomst, der supplerer og paa en Maade danner Baggrunden for den Handelstraktat, hvortil Rigsdagens Samtykke søges, vil jeg gerne — ogsaa med Henblik paa den Betydning jeg haaber den maa faa — fremsætte nogle Bemærkninger. Vareudvekslingsoverenskomsten gælder for to Aar, men den skal, saafremt den ikke opsiges af en af Parterne, betragtes som fornyet for yderligere et Aar og saaledes frendeles. Det er derfor en Aftale, der kan tjene som Grundlag for Vareudvekslingen i en Aarrække. Den er af samme Type som de Overenskomster, der er afsluttet med andre Lande efter Krigen, og gaar ud paa at muliggøre og fremme gensidige Vareleveringer paa Grundlag af Varelistes, som fastsættes for bestemte Perioder. Overenskomsten indeholder nærmere Bestemmelser om Betalingen. Danmarks Nationalbank og Sovjetunionens Statsbank aabner hinanden ikke-rentebærende, særlige Konti i danske Kroner, og Ind- og Udbetalingerne finder Sted over disse Konti i Henhold til Meddelelser, som Bankerne tilstiller hinanden. Saldoen paa disse Konti maa principielt ikke overstige 2 Mill. Kr., hvilket betyder, at f. Eks. Sovjetunionen principielt maa afholde sig fra at indføre Varer fra Danmark i et Omfang, der medfører et Overtræk paa dens Indestaaende i Danmarks Nationalbank paa mere end 2 Mill. Kr. Hvis denne Grænse overskrides, skal de to Regeringer forhandle om, hvorledes det overskydende Beløb skal udlignes, og i det nævnte Eksempel vilde dette betyde, at Sovjetunionen skulde sende yder-

ligere Varer til Danmark. Dog findes der en særlig Bestemmelse om, at det overskydende Beløb kan udlignes i Guld eller Dollars, saafremt Debitor foretrækker dette.

Samtidig med Overenskomsten blev der undertegnet en Protokol, hvortil er knyttet to Lister over Varer, der kan siges at indeholde Programmet for de gensidige Leveringer i Tiden fra 1. Juli 1946 til 31. December 1947. Inden for disse Rammer kan der forhandles om Kontrakter, og saadanne Kontrakter er allerede blevet afsluttet for en Række vigtige Varer.

For saa vidt angaar Leverancer fra Danmark, kan jeg saaledes nævne, at der er blevet sluttet Kontrakter om Levering af 15 000 t Smør, 8 500 t Svinekød, 12 000 Stk. Slagtekvæg og 2 000 t Ost. Disse Kontrakter beløber sig til i alt ca. 109 Mill. Kr. Listen over danske Varer aabner endvidere Mulighed for Levering af Heste, kondenseret Mælk og Kasein samt af Industriprodukter, saasom Fiskerfartøjer, Maskiner og Motorer. De Drøftelser, der finder Sted om Levering af Industrivarer, har endnu ikke ført til Afslutning af endelige Kontrakter, hvilket man heller ikke har kunnet forvente i Løbet af saa forholdsvis kort Tid, idet de enkelte Virksomheder forinden maa tage Stilling til en Række tekniske Spørgsmaal, til Spørgsmaal om Kapacitet samt Spørgsmaal om eventuelle Kompensationsleverancer af Raastoffer.

Med Hensyn til Indførselen af Varer fra Sovjetunionen kan jeg oplyse, at der hidtil er sluttet Kontrakter om Levering af 100 000 t Kali, 2 000 t brændt Gibs, 100 t Antimon, 10 t Sølv samt foreløbig 3 000 t Raajern og 50 000 t Brunkulsbriketter. Kontrakterne andrager i alt ca. 26 Mill. Kr. Fra sovjetrussisk Side er der endvidere stillet Levering i Udsigt af andre Raa- og Hjælpestoffer som Træ, Benzin, Olie og forskellige Metaller.

Begge Parter har vist stor Interesse for at tilvejebringe en frugtbringende Samhandel paa Grundlag af Overenskomsten, og det er mit Haab, at vor Handelsforbidelse med Sovjetunionen fortsat maa udvikle sig til Gavn for begge Parter.

Angaaende Protokollen om Regulering af uafsluttede Mellemværender kan jeg i Korthed sige, at den tilsigter en Afvikling af alle uopfyldte Kontrakter, der før den 22. Juni 1941, det vil sige inden Tysklands Angreb paa Sovjetunionen, var indgaaet mellem sovjetrussiske Udenrigshandelsorganisationer og danske Personer og Selskaber i Henhold til den dagældende dansk-sovjetrussiske Vareudvekslings- og